

Sygn. akt VU 3269/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głównyński

Protokolant: Katarzyna Gajewska

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2015 roku w Legnicy

sprawy z wniosku T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne D. B.

na skutek odwołania T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 27 października 2014 roku

znak (...)

I. oddala odwołanie,

II. zasądza od T. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VU 3269/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 27 października 2014r. stwierdził, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe dla D. B. jako pracownika u płatnika składek (...) - T. K., wynosi w okresie od dnia 18 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2013r. – 1.600,00 zł. miesięcznie a od 01 stycznia 2014r. – 1.680,00 zł. miesięcznie. W jej uzasadnieniu organ rentowy podał, iż ustalona w umowie o pracę na okres próbny, następnie na czas określony wysokość wynagrodzenia dla D. B. jest sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Zainteresowana krótko po zatrudnieniu stała się niezdolna do pracy, na jej miejsce nie zatrudniono innego pracownika. Oprócz wnioskodawczyni firma nie zatrudniała innych pracowników. Płatnik składek za 2013r. wykazał stratę w wysokości 11.996,95 zł. Praca D. B. nie była skomplikowana, nie wymagała specjalnych kwalifikacji, ani zwiększonego nakładu pracy, a celem zawartej przez strony umowy z wynagrodzeniem 8.700,00 zł. brutto było uzyskanie przez D. B. wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

W odwołaniu od powyższej decyzji płatnik składek T. K. wnosił o jej zmianę poprzez ustalenie, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe na podstawie zawartych z D. B. umów o pracę wynosi od 18 stycznia 2013r. 8.700,00 zł. miesięcznie. W uzasadnieniu odwołania podniósł, iż równoległe z prowadzeniem firmy T. K. świadczy pracę w firmie farmaceutycznej jako doradca medyczny. Z

uwagi na powyższe uzasadnionym był plan zatrudnienia zaufanej osoby, która miała całkowicie przejąć obowiązki związane z prowadzeniem firmy, do czasu osiągnięcia zadowalających rezultatów finansowych, pozwalających na prowadzenie firmy jako jedyne źródła dochodu. Ponadto zadaniem zainteresowanej było zajęcie się nowym projektem wprowadzenia na rynek polski maszyn z ochraniaczami na obuwiu do placówek medycznych, który w konsekwencji nie doszedł do skutku. W ocenie skarżącego D. B. jest osobą kreatywną, samodzielną, godną zaufania, o wybitnych zdolnościach interpersonalnych, a jej zatrudnienie było rozwiązaniem opłacalnym dla firmy, gdyż wynajęcie konsultantów biznesowych wiązałoby się z dużo większym obciążeniem finansowym.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie, uzasadniając swoje stanowisko tak jak w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy podniósł, iż niewątpliwie w dniu podpisywania przez strony umowy o pracę na czas określony w dniu 18 lutego 2013r. zainteresowana miała świadomość, że jest w ciąży, czego potwierdzeniem jest zaświadczenie lekarskie stwierdzające ciążę w dniu 31 stycznia 2014r. Ponadto wydruk z portalu internetowego dotyczący zakresu obowiązków i wynagrodzenia konsultanta biznesowego dotyczy osób zatrudnionych w firmach doradztwa biznesowego, których cechuje znacznie szerszy niż ubezpieczoną zakres obowiązków.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. K., od 27 sierpnia 2007r. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...), polegającą na działalności agentów zajmujących się sprzedażą towarów różnego rodzaju. Przez okres około trzech lat głównym obszarem działalności firmy była kawiarnia. Po tym czasie zmienił się profil działalności firmy, która zajmowała się pośrednictwem w sprzedaży usług w różnych obszarach, w szczególności usług związanych ze sprzętaniem, remontem obiektów, tj. poszukiwaniem klientów dla firm, jak również sprzedażą maszyn i wszelkich akcesoriów, w tym środków czystości. W ten sposób firma (...) współpracowała z firmą (...) s.c. oraz z firmą PHU (...). W trakcie współpracy z powyższymi firmami rozmowy biznesowe z nimi prowadziła D. B., która została zatrudniona w firmie wnioskodawcy, początkowo na okres próbny - umowa z dnia 18 stycznia 2013r., następnie na czas określony do 31 grudnia 2014r. - umowa z dnia 18 lutego 2013r. Zainteresowana została zatrudniona na stanowisku konsultanta biznesowego w wymiarze pełnego etatu czasu pracy, z wynagrodzeniem zasadniczym 8.700,00 zł. brutto. Do jej obowiązków na powyższym stanowisku należały: kontakt z bieżącymi klientami oraz poszukiwanie nowych; realizowanie projektów marketingowych; poszukiwanie i ocenianie potencjalnych szans rynkowych dla sprzedaży towarów lub usług; opracowywanie nowych projektów podnoszących zyskowność firmy; prowadzenie rozmów biznesowych, negocjacji; dbanie o dobry wizerunek firmy. Przed zatrudnieniem u wnioskodawcy D. B. pracowała w kawiarni (...) jako barmanka, osiągając wynagrodzenie około 1.300 zł. miesięcznie, na stanowisku baristki w Kawiarni (...) oraz jako sprzedawca. W czerwcu 2012r. ubezpieczona ukończyła studia licencjackie na kierunku Psychologia Zarządzania na Uczelni (...) w L., na której uczono m.in. w jaki sposób pozyskiwać klientów biznesowych. Oprócz ubezpieczonej firma (...) nie zatrudniała innych pracowników.

D. B. została zatrudniona w firmie (...) w celu realizacji konkretnego pomysłu, realizacji kontraktu z kontrahentem z Chin. Był to pomysł wprowadzenia w Polsce maszyn z ochraniaczami na obuwiu głównie do placówek medycznych. Negocjacje z kontrahentem chińskim nie doszły do rezultatu z uwagi na brak odpowiedniego certyfikatu CE-certyfikat unijny, który musi posiadać każdy sprzęt sprowadzony spoza Unii Europejskiej. Kontrahent chciał przerzucić na firmę ciężar uzyskania powyższego certyfikatu, nie udostępniając próbki materiału potrzebnej dla realizacji powyższego celu. W związku z dużym ryzykiem braku wiedzy jak zachowuje się część ruchoma maszyny zaniechano realizacji projektu. Rozmowy z kontrahentem przeprowadzała zainteresowana w języku angielskim, posługując się tłumaczem w kwestiach technicznych.

Płatnik składek za 2013r. wykazał stratę w wysokości 11.996,95 zł. Środki na składki na ubezpieczenia społeczne dla D. B. były przeznaczone z kapitału poprzedniej firmy, ze sprzedaży wyposażenia kawiarni, oszczędności, z bieżącej działalności wnioskodawca nie posiadał środków.

Niezależnie od prowadzonej działalności gospodarczej T. K. od 15 lat wykonuje pracę doradcy medycznego, a ostatnio od około 5 lat jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę. Płatnik składek jest także ojcem obojga dzieci wnioskodawcy.

W okresie od dnia 03 kwietnia do 20 sierpnia 2013r. zainteresowana przebywała na zwolnieniu lekarskim, od dnia 21 sierpnia 2013r. do dnia 19 sierpnia 2014r. na zasiłku macierzyńskim, a od 20 sierpnia 2014r. na urlopie wychowawczym. Na jej miejsce nikogo nie zatrudniono, bowiem było to stanowisko stworzone dla zainteresowanej.

D o w ó d: w aktach ubezpieczeniowych:

- wydruk z CEIDG, k.2;
- umowy o pracę, zakres obowiązków, k.36-37; 33-34;
- dyplom ukończenia studiów wyższych, świadectwa pracy, k. 22-25;
- kwestionariusz osobowy, k. 83;
- deklaracja podatkowa PIT-36 za 2013r., k.103;
- decyzja ZUS z dnia 27 października 2014r., k. 119-121;
- zaświadczenie lekarskie, referencje, k. 20-21,24;
- wyjaśnienia wnioskodawcy – e-protokół: 00:35:51- 00:52:53;
- wyjaśnienia D. B.- e-protokół: 00:53:46-01:02:13.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2013.1442 j.t.- dalej: ustawa sus) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, za których ustawa w art. 8 ust. 1 uznaje osoby pozostające w stosunku pracy. Osoby takie podlegają obowiązkowo także ubezpieczeniu chorobowemu oraz wypadkowemu – art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przepis art. 18 ust. 1 ustawy o sus stanowi, iż dla ubezpieczonych będących pracownikami podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, którego pojęcie oznacza zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy o sus przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia m.in. w ramach stosunku pracy. Ustalona w powyższy sposób podstawa wymiaru składek stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe – art. 20 ust. 1 ustawy o sus.

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2012.361 j. t.) w art. 12 ust. 1 za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Na gruncie cytowanych przepisów bezspornym jest, iż wynagrodzenie zasadnicze ubezpieczonych będących pracownikami stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe.

W świetle utrwalonego orzecznictwa organ rentowy ma prawo kwestionować wysokość podstawy wymiaru składek jeżeli uważa, że składka jest zawyżona w celu uzyskania przez stronę wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Organ rentowy nie kwestionował faktu zatrudnienia D. B. w oparciu o umowę o pracę, a więc nie kwestionował samego tytułu ubezpieczenia. Sąd przyjął więc, iż tytułem do ubezpieczenia była zawarta między stronami umowa o pracę.

Kwestią sporną wymagającą rozstrzygnięcia Sądu była wysokość wynagrodzenia ustalona w umowie o pracę. Organ rentowy stwierdził, iż podstawą wymiaru składek powinno być minimalne wynagrodzenie w wysokości 1.600 zł miesięcznie w okresie od dnia 18 stycznia do 31 grudnia 2013r., a od dnia 01 stycznia 2014r. w wysokości 1.680 zł. miesięcznie. Natomiast ustalone w umowie o pracę wynagrodzenie w wysokości 8.700 zł. jest zawyżone.

Po przeprowadzeniu w sprawie postępowania dowodowego Sąd uznał, iż organ rentowy prawidłowo ustalił podstawę wymiaru składek dla D. B. na poziomie minimalnego wynagrodzenia. Sąd w pełni podziela wyrażoną w orzecznictwie Sądu Najwyższego zasadę solidarności ubezpieczonych. Jakkolwiek przepisy prawa ubezpieczeń społecznych w swej warstwie literalnej odnoszą wysokość składek do wypłaconego wynagrodzenia, to w rzeczywistości odwołują się do takiego przełożenia pracy i uzyskanego za nią wynagrodzenia na składkę, które pozostaje w harmonii z poczuciem sprawiedliwości w korzystaniu ze świadczeń z ubezpieczenia, udzielanych z zasobów ogólnospołecznych (por. także uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2005 r., II UZP 2/05). Wynagrodzenie za pracę powinno zachowywać cechy ekwiwalentności do rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji. Należy wskazać, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych może kwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009 r., sygn. akt III UK 7/09).

Płatnik składek prowadzi działalność gospodarczą, która nie przynosiła wymiernego ekonomicznego zysku. W 2013r., kiedy zatrudnił D. B., z tytułu prowadzonej działalności T. K. nie tylko nie osiągnął żadnego dochodu, a wręcz poniósł stratę. Nie stać zatem było płatnika obiektywnie na zatrudnienie pracownika, szczególnie z ustalonym na określonym umową o pracę poziomem wynagrodzeniem. Okoliczności faktyczne sprawy wskazują, iż zatrudnienie wnioskodawczyni i ustalenie wynagrodzenia na kwotę 8.700 zł miesięcznie nie było przypadkowe, bowiem zainteresowana w momencie podpisywania umowy o pracę na czas określony w dniu 18 lutego 2013r. była w ciąży i o tym fakcie musiała niewątpliwie wiedzieć. Od dnia 03 kwietnia 2013r. D. B. przebywała na zwolnieniu lekarskim, a następnie na zasiłku macierzyńskim. Na jej miejsce płatnik składek nie zatrudnił innego pracownika. Ustalone na poziomie 8.700 zł. miesięcznie wynagrodzenie nie jest adekwatne nie tylko do sytuacji ekonomicznej firmy (...), przynoszącej stratę, ale także i do rodzaju wykonywanej przez ubezpieczoną pracy, jak również jej rzeczywistych kwalifikacji. Poza bowiem formalnym tylko wykształceniem zainteresowana nie posiadała adekwatnego do wykonywanej pracy doświadczenia zawodowego. W wcześniejszym okresie wykonywała obowiązki sprzedawcy, baristki i barmanki. Ustalona umową o pracę wysokość wynagrodzenia zainteresowanej przekraczała wysokość wynagrodzenia płatnika składek T. K.. Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd podziela przekonanie organu rentowego, iż zatrudnienie D. B. przez jej życiowego partnera, płatnika składek T. K., miało na celu uzyskanie wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego w okresie spowodowanej niezdolnością do pracy ciąży jak i później, w okresie urlopu macierzyńskiego. Uiszczenie w realiach rozpoznanej sprawy 2 wyższych składek z tytułu ubezpieczenia wnioskodawczyni stanowiło nadzwyczaj korzystną dla niej i jej partnera inwestycję, która miała zagwarantować w nieodległej, bo już od 03 kwietnia 2013 r. przyszłości wysokie świadczenia z tytułu spowodowanej ciężką niezdolnością do pracy, a następnie zasiłku macierzyńskiego.

Mając zatem na uwadze te okoliczności, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił oraz zasądził od T. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Powyższe rozstrzygnięcie Sąd oparł na podstawie art. 98 § 3 i 4 k.p.c. w związku z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.).